

ΕΚΘΕΣΙΣ
ΤΩΝ ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΩΝ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 1970 *

ΥΠΟ

Ι. Ν. ΘΕΟΔΩΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ
ΓΕΝΙΚΟΥ ΓΡΑΜΜΑΤΕΩΣ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ

Τὸ μέγα πάθημα τοῦ συγχρόνου ἀνθρώπου εἶναι ὅτι τὰ καταπληκτικὰ βήματα ποὺ ἔκαμε μὲ τὴν ἐπιστήμην καὶ τὴν τεχνικὴν του πρὸς κατάκτησιν τοῦ ἐξωτερικοῦ κόσμου τὸν ἀπεμάκρυναν καὶ τὸν ἀπεξέ-
νωσαν ἀπὸ τὸν ἑαυτὸν του. Ὁ νικητὴς εἶναι συγχρόνως καὶ ἡττημένος. Νικητὴς πρὸς τὰ ἔξω, ἡττημένος πρὸς τὰ μέσα. Ἡ πληθώρα τῶν ειδ-
κῶν ἐπιστημονικῶν γνώσεων καὶ τῶν τεχνικῶν ἐφαρμογῶν καθὼς ἐπί-
σης καὶ ἡ πλήμμυρα τῶν πραγμάτων, τὰ ὅποια κατασκευάζει καὶ παρά-
γει ὁ ἄνθρωπος, κατέκλυσαν εἰς τὴν ἐποχὴν μας τόσον τὸ πνεῦμά του,
καὶ τὴν ψυχὴν του ὥστε καὶ ὁ ἴδιος νὰ λησμονήσῃ τὸν ἑαυτὸν του, νὰ
ἀποξενωθῇ ἀπὸ τὴν οὐσίαν του. Τὸ γεγονὸς τοῦτο τῆς ἀποξενώσεως τοῦ
ἀνθρώπου ἀπὸ τὸν ἑαυτὸν του δὲν παρατηρήθη ποτὲ ἄλλοτε μέχρι τοῦδε
εἰς τὴν ἱστορίαν. Εἶναι κατ' ἐξοχὴν γνώρισμα τῆς συγχρόνου ἐποχῆς.

Εἶναι χαρακτηριστικὸν ὅτι ἡ διάγνωσις τοῦ φαινομένου τούτου
τῆς ἀποξενώσεως τοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ τὸν ἑαυτὸν του ἔγινεν ἀπὸ ἐκείνους
ποὺ συνήθως θεωροῦνται ὅτι εὐρίσκονται πολὺ μακρὰν ἀπὸ τὴν ζωὴν,
δηλαδὴ ἀπὸ τοὺς φιλοσόφους. Πρῶτος ὁ Ἑγελος ὠμίλησε διὰ τὴν ἀπο-
ξένωσιν αὐτὴν τοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ τὸν ἑαυτὸν του. Ὁ Marx ἠκολού-
θησε τὸν Ἑγελον, ἡ συνταγὴ ὅμως, τὴν ὁποίαν ἔδωκε πρὸς θεραπείαν
τοῦ κακοῦ, ἐφαρμοσθεῖσα ὠδήγησεν εἰς τὴν πλέον ἀνήκουστον ἀποξένω-
σιν τοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ τὸν ἑαυτὸν του. Ὁ Kierkegaard καὶ ὁ Nietzsche
ἠρμήνευσαν ὁ καθένας ἀπὸ τὴν σκοπιάν του τὴν ἀποξένωσιν αὐτὴν
τοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ τὸν ἑαυτὸν του καὶ ὁ πρῶτος ἐζήτησε νὰ συνδέσῃ

* Ἀνεγνώσθη κατὰ τὴν πανηγυρικὴν συνεδρίαν τῆς 30ῆς Δεκεμβρίου 1970.

τὸν ἄνθρωπον μὲ τὸν Θεὸν διὰ νὰ ἐπανεύρῃ τὴν οὐσίαν τοῦ ἑαυτοῦ του, ἐνῶ ὁ δεύτερος ἐζήτησε νὰ συνδέσῃ τὸν ἄνθρωπον μὲ τὴν ιδέαν του, μὲ τὸ ἰδανικόν του καὶ τοῦτο τὸ ὠνόμασεν ὑπεράνθρωπον. Κατ' οὐσίαν ἐζήτησαν καὶ οἱ δύο ἀπὸ τὸν ἄνθρωπον νὰ ὑπερνικήσῃ τὴν κατάστασιν τῆς ἀποξενώσεως εἰς τὴν ὁποίαν εἶχε περιπέσει. Ἐν τῷ μεταξὺ ὅμως ἡ ἀποξένωσις αὐτὴ τοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ τὸν ἑαυτόν του εἰς τὸν αἰῶνα μας παρέσχε τὸ ἔδαφος εἰς ὅλων τῶν εἰδῶν τὰ ὀλοκληρωτικὰ συστήματα νὰ κατεξευτελίσουν τὸν ἄνθρωπον εἰς βαθμὸν ἄγνωστον καὶ ἀδιανόητον πρὶν εἰς τὴν ἰστορίαν του. Καὶ τὸ θλιβερὸν εἶναι ὅτι τοῦτο ἐγίνετο καὶ γίνεται ἐν ὀνόματι τῆς σωτηρίας καὶ τῆς εὐημερίας τοῦ ἀνθρώπου. Εἰς τὴν ἐποχὴν μας, φιλοσοφικὴν ἔκφρασιν τῆς ἀποξενώσεως αὐτῆς τοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ τὸν ἑαυτόν του δίδει μὲ διαφόρους τρόπους ὁ λεγόμενος ὑπαρξισμός, ὁ ὁποῖος ἐρμηνεύει τὸν ἄνθρωπον εἰς ὅλην τὴν γυμνότητα καὶ ἐσωτερικὴν ἐρήμωσιν καὶ ἀπομόνωσιν. Ἀποτέλεσμα τῆς ἀποξενώσεως αὐτῆς τοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ τὴν πνευματικὴν καὶ ἠθικὴν του οὐσίαν εἶναι καὶ ἡ ἀποχαλίνωσις τῶν ἐνστίκτων καὶ ἡ κραυγαλέα αὐτῶν προβολὴ μὲ ὅλα τὰ μέσα τῆς τεχνικῆς, ἡ ὁποία καὶ χρησιμοποιεῖται ἐντέχνως ἀπὸ ὅλους τοὺς δημαγωγούς. Ἔτσι τὸ πρόσωπον τοῦ ἀνθρώπου παραμορφώνεται μὲ διαφόρους μορφασμούς, οἱ ὁποῖοι χαρακτηρίζονται ὡς πρόοδος καὶ εὐημερία ἢ ὡς σωτήριοι νεωτερισμοί, ἐνῶ δὲν εἶναι τίποτε ἄλλο παρὰ αὐτόχροημα ἐπιστροφῆς εἰς τὴν βαρβαρότητα.

Ἡ ἀποξένωσις αὐτή, τὸ γεγονὸς δηλαδή τοῦ ἀπανθρωπισμοῦ τοῦ ἀνθρώπου εἰς τὴν ἐποχὴν μας, δὲν περιορίζεται μόνον εἰς ἄτομα ἀλλὰ ἀπλώνεται καὶ εἰς τὰ μεγάλα σύνολα, πὺν ὀνομάζονται λαοί. Βεβαίως ἡ ἀποξένωσις ἐνὸς λαοῦ ἀπὸ τὸν ἑαυτόν του, ἀπὸ τὸ ἐσωτερικόν του εἶναι, γίνεται σιγὰ-σιγὰ καὶ συνήθως ἐπικαλύπτεται μὲ τὴν ψευδαίσθησιν τῆς προόδου καὶ τῆς εὐημερίας, ἡ ὁποία συνδυασμένη καὶ μὲ τὴν ἀπαιδευσίαν διευκολύνει τὴν ἀποξένωσιν καὶ διαβιβρώσκει τὴν παράδοσιν καὶ τὴν ἱστορικὴν μνήμην ἐνὸς λαοῦ. Διὰ τοῦτο τρία πράγματα ἐκτὸς τῆς ἐξωτερικῆς καὶ ἐσωτερικῆς ἀσφαλείας εἶναι ἀπαραίτητα διὰ νὰ ἀποφύγῃ εἰς λαὸς τὴν ἀποξένωσιν αὐτήν, ἡ ὁποία ὀδηγεῖ κατ' εὐθείαν

εἰς τὸν ἀφανισμόν. Τὰ τρία αὐτὰ πράγματα εἶναι ἡ βαθεῖα ἱστορικὴ παιδεΐα, ἡ πραγματικὴ ἐλευθερία καὶ ἡ πραγματικὴ δικαιοσύνη. Μόνον αὐτὰ εἶναι δυνατόν, ἐφ' ὅσον ὑπάρχουν, νὰ διατηρήσουν τὸ ὄργανικόν πνεῦμα ἑνὸς λαοῦ, τὴν ἠθικὴν καὶ πνευματικὴν του προσωπικότητα καὶ νὰ ἐντείνουν τὴν αὐτοσυνειδησίαν του τόσον, ὥστε νὰ ἀντιπαλαίσῃ καὶ νὰ νικήσῃ τὸν ἐχθρὸν τῆς ζωῆς του, ποὺ λέγεται ἀποξένωσις ἀπὸ τὸν ἑαυτὸν του. Εἶναι παρήγορον ὅτι παντοῦ σχεδὸν τοῦ κόσμου τόσον εἰς τὴν Δύσιν ὅσον καὶ εἰς τὴν Ἀνατολὴν ὑψώνονται φωναὶ διαμαρτυρίας ἐναντίον αὐτῆς τῆς ἀποξενώσεως τοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ τὸν ἑαυτὸν του.

Πνευματικὰ Ἰδρύματα, ὅπως ἡ Ἀκαδημία, καὶ εἰς ἄλλας ὁμαλωτέρας, περισσότερον ὅμως εἰς τὴν κρίσιμον αὐτὴν ἐποχὴν τοῦ ἀποχρωματισμοῦ τῶν ἀξιῶν τῆς ζωῆς καὶ τῆς ἀποξενώσεως τοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ τὸν ἑαυτὸν του—ἔχουν ὡς ἀποστολὴν ὅχι μόνον νὰ διατηρήσουν τὸ πῦρ τῆς παραδόσεως, τὴν φλόγα τοῦ ὄργανικοῦ πνεύματος τοῦ λαοῦ, ἀλλὰ καὶ νὰ ἐντείνουν εἰς τὸ ἔπακρον τὴν μνήμην καὶ τὴν αὐτοσυνειδησίαν τοῦ πνεύματος, τὸ ὁποῖον ἐγεννήθη ἀπὸ τὴν ἑλληνικὴν γῆν καὶ ἐκάλυπεν ἀπαρχῆς τὸν ἑλληνικὸν οὐρανὸν καὶ ἔπειτα ὅλην τὴν οἰκουμένην. Εἰς τὴν διατήρησιν αὐτὴν τοῦ πνευματικοῦ πυρός, τὸ ὁποῖον ἀποτελεῖ καὶ τὴν ἐστίαν τοῦ Ἑθνους, ὀφείλεται καὶ ἡ μακροβιότης τῶν μεγάλων πνευματικῶν Ἰδρυμάτων. Καὶ τοῦτο ἀκριβῶς εἶναι ἓν ἀπὸ τὰ κυριώτερα ἔργα τῆς Ἀκαδημίας ὡς πνευματικοῦ κέντρου καὶ τὸ ὁποῖον κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη προσλαμβάνει ἐντονώτερον χαρακτῆρα καὶ μορφήν. Τὸ ἔργον τοῦτο συνίσταται εἰς τὴν βαθεῖαν μελέτην τοῦ Ἑλληνικοῦ πνεύματος, τῆς ἱστορικῆς παρουσίας του ἐπὶ τῆς γῆς καὶ τῶν λαμπρῶν δημιουργημάτων του κατὰ τὴν μακραίωνα ἱστορίαν του. Γλῶσσα, φιλολογία, φιλοσοφία, δίκαιον, μαθηματικὰ καὶ ἀστρονομία, ἀρχαιολογία καὶ λαογραφία, ἀγῶνες τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἑθνους διὰ τὴν ἐλευθερίαν καὶ γενικῶς ἡ ἱστορία ἀποτελοῦν τὰ θέματα τῶν Κέντρων Ἑρεῦνης, τὰ ὁποῖα ἀνήκουν εἰς τὴν Ἀκαδημίαν. Τὰ Κέντρα ταῦτα, ἂν καὶ ἐν τῷ συνόλῳ των διαθέτουν γλίσχρα μέσα καὶ ὀλιγανθρώπους δυνάμεις, ἀπο-

δίδουν ἔργον, τὸ ὁποῖον, εἴτε ὁμολογεῖται εἴτε ὄχι, ἔχει μνημειακὸν χαρακτῆρα. Δὲν θὰ περιγράψω ἐφέτος λεπτομερῶς τὸ συντελούμενον εἰς τὰ Κέντρα αὐτὰ τῆς Ἀκαδημίας ἔργον, θὰ περιορισθῶ μόνον εἰς γενικὰς περὶ τοῦ ἔργου παρατηρήσεις. Καὶ πρῶτον ἀναφέρω τὴν τεραστίαν ἐργασίαν συλλογῆς ὕλικου, ἡ ὁποία ἔχει γίνεαι μέχρι τοῦδε ἀπὸ τὸ Κέντρον *Συντάξεως Ἱστορικοῦ Λεξικοῦ τῆς Νέας Ἑλληνικῆς Γλώσσης*. Καὶ ἀναφέρω πρῶτον τὸ Ἱστορικὸν Λεξικὸν τῆς Ἑλληνικῆς Γλώσσης διότι τοῦτο ἔχει γίνεαι ἤδη καὶ στόχος κριτικῆς ἀπὸ ὅσους δὲν γνωρίζουν τὰ πράγματα. Δὲν γνωρίζουν πόσον ὀλιγάνθρωπον εἶναι τὸ ἐπιστημονικὸν προσωπικὸν οὔτε τὰς τεχνικὰς δυσκολίας, τὰς ὁποίας ἀντιμετωπίζει τοῦτο. Παρὰ ταῦτα τὸ ὕλικὸν διὰ τὴν ἐκτύπωσιν τοῦ δευτέρου ἡμίσεος τοῦ τετάρτου τόμου εἶναι ἤδη ἕτοιμον. Ἐπίσης ἀπεδελτιώθη ὕλικὸν καταγραφὴν εἰς 30.000 δελτία, προσερχόμενον ἀπὸ διαφόρους περιοχὰς τῆς Ἑλλάδος καὶ ἀπὸ τὰς ἐλληνοφώνους Κοινότητας τῆς Κάτω Ἰταλίας. Ὑπάρχει ἐπίσης ἕτοιμον ὕλικὸν διὰ 400.000 περίπου δελτίων, τὰ ὁποία ἀπαιτοῦν ἱκανὸν ἀριθμὸν γραφέων, τοὺς ὁποίους τὸ Κέντρον δὲν διαθέτει. Ἀναφέρω ἀκόμη ὅτι συνετελέσθη ἤδη ἡ ἀπαραίτητος ἐργασία διὰ τὸν προγραμματισθέντα γλωσσικὸν Ἀτλαντα τῆς χώρας.

Τὸ *Κέντρον Ἑρεῦνης τοῦ Μεσαιωνικοῦ καὶ Νέου Ἑλληνισμοῦ*, μετὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ μνημειώδους τόμου τῶν χειρογράφων τῶν Μετεώρων, ἔχει ἤδη προχωρήσει εἰς τὴν ἐπεξεργασίαν τῆς ὕλης διὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ δευτέρου τόμου καθὼς καὶ εἰς τὴν ἐπεξεργασίαν τοῦ τρίτου τόμου, ὁ ὁποῖος θὰ περιλάβῃ τὰ ἀρχεῖα τῶν Μετεώρων, πραγματικὰς θησαυροὺς τῆς μνήμης τοῦ Ἑθνους. Ἀλλὰ καὶ τὸ Κέντρον τοῦτο ὑποφέρει ἀπὸ τὴν ὀλιγανθρωπίαν τῶν ἐπιστημονικῶν συνεργατῶν του. Ἀλλὰ, διὰ νὰ μὴ ἐπαναλαμβάνω τὰ αὐτὰ δι' ἕκαστον Κέντρον τῆς Ἀκαδημίας, θεωρῶ χρὸς μου νὰ τονίσω ἐνταῦθα μὲ πᾶσαν παρησίαν ὅτι ἡ τροχοπέδη τῆς κρατικῆς γραφειοκρατικῆς μηχανῆς εἶναι ἡ κυρία αἰτία, ἡ ὁποία ἀναστέλλει τὸ ἐρευνητικὸν ἔργον τῆς Ἀκαδημίας. Ἡ τροχοπέδη αὕτη πρέπει νὰ ἐκλείψῃ. Εἰς ὅλας τὰς Ἀκαδημίας τοῦ ἐλευθέρου κόσμου δὲν ὑπάρχει ἡ τροχοπέδη αὕτη. Ὅλα τὰ ἐλεύ-
ΠΑΑ 1970

θερα κράτη ἀρκοῦνται εἰς τὴν ἐκ τῶν ὑστέρων λογοδοσίαν τῶν Ἀκαδημιῶν διὰ τὰς δαπάνας αὐτῶν, διότι μόνον οὕτω προάγεται τὸ μέγα ἔργον τὸ ὁποῖον ἐπιτελοῦν. Ἐὰν λοιπὸν ἡ Πολιτεία δὲν θέλῃ νὰ εἶναι συνυπεύθυνος διὰ τὴν πρὸ πολλοῦ ἀρξαμένην ἀποξένωσιν τοῦ λαοῦ ἀπὸ τὰς μεγάλας μητέρας ιδέας τοῦ πνεύματος καὶ τῆς ἱστορίας του ὀφείλει νὰ πολλαπλασιάσῃ τὰ μέσα ποὺ παρέχει εἰς τὴν Ἀκαδημίαν, διότι ἡ Ἀκαδημία εἶναι ὁ μόνος θεσμός, ὁ ὁποῖος ἔχει τὸ ἀντικειμενικὸν καὶ διεθνὲς κῦρος διὰ τὴν ἔρευναν τοῦ πνεύματος τοῦ Ἑθνους, καὶ συνάμα νὰ ἀπαλλάξῃ τὴν Ἀκαδημίαν ἀπὸ τὴν τροχοπέδην τοῦ Γενικοῦ Λογιστηρίου καὶ ἀντὶ αὐτοῦ νὰ ἐλέγχῃ αὐστηρότατα ἐκ τῶν ὑστέρων πᾶσαν δαπάνην.

Ἐτερον *Κέντρον*, τὸ ὁποῖον ἔγινεν ἀντικείμενον κριτικῆς, εἶναι τὸ τῆς *Ἑκδόσεως Ἑργων Ἑλληνων Συγγραφέων*. Πρέπει νὰ ὁμολογηθῇ ὅτι αἱ δυσχέρειαι μὲ τὰς ὁποίας παλαίει τὸ Κέντρον τοῦτο εἶναι ἀκόμη μεγαλύτεραι, διότι ἔχει χωριστὸν προὔπολογισμὸν ὑπαγόμενον εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Παιδείας καὶ διότι ἡ διεξαγωγὴ τῆς ἀπαραιτήτου γραφειοκρατικῆς ἐργασίας ἀπορροφᾷ τὰς ὑπαρχούσας ἐπιστημονικὰς δυνάμεις τοῦ Κέντρου καὶ οὕτω καταλήγομεν εἰς τὸν φαῦλον κύκλον, τὰ ἐλάχιστα στελέχη τοῦ Κέντρου, ἀντὶ νὰ ἀσκοῦν ἔρευναν, νὰ ἀσκοῦνται εἰς τὴν γραφειοκρατίαν τὴν ἀπαιτουμένην διὰ τὴν ἀνάληψιν τῶν πιστώσεων. Παρὰ ταῦτα ἡ μέχρι σήμερον γενομένη ἐργασία καὶ ἰδίᾳ ἡ συγκρότησις ἀρτίας ἐπιστημονικῆς βιβλιοθήκης ἀπήτησαν πολὺν κόπον καὶ χρόνον. Ἦδη δὲ τὸ ὑπάρχον προσωπικὸν ἐργάζεται δι' ἐκδόσεις κειμένων, τὰ ὁποῖα προσεχῶς πρόκειται νὰ ἔλθουν εἰς φῶς.

Ἐξόχως ἀξιόλογον εἶναι τὸ τελούμενον ἔργον τοῦ *Κέντρου Ἑρεῦνης τῆς ἱστορίας τοῦ Νεωτέρου Ἑλληνισμοῦ*, τὸ ὁποῖον ἐξέδωκεν ἐφέτος τὸν δεύτερον τόμον τῆς συλλογῆς ἐγγράφων ὑπὸ τὸν τίτλον «*Ἡ Κρητικὴ Ἐπανάστασις (1866-1869)*». Τὰ ἔγγραφα ταῦτα εἶναι αἱ ἐκθέσεις τῶν ἐν τῇ ὑποδοῦλφ τότε Κρήτῃ προξένων τῆς Ἑλλάδος. Μνημειώδη πράγματι χαρακτηρεῖται ἔχουν οἱ ἐκδο-

θέντες δύο τόμοι καὶ διὰ τοῦτο ἐξεδόθησαν εἰς τὴν σειρὰν τῶν Μνημείων τῆς Ἑλληνικῆς Ἱστορίας.

Σημαντικὸν εἶναι τὸ ἔργον τὸ συντελεσθὲν ὑπὸ τοῦ *Κέντρου Ἐρεῦνης τῆς Ἑλληνικῆς Λαογραφίας*, τῆς ἐπιστήμης, ἣ ὁποία καταγίνεται μὲ τὰ πνευματικὰ δημιουργήματα τοῦ ἀνωνύμου λαοῦ καὶ τὰ ὁποῖα ὁμιλοῦν κατ' εὐθείαν εἰς τὴν ψυχὴν μας καὶ τὴν συγκινοῦν βαθύτατα εἴτε εἶναι παραδόσεις καὶ γνωμικά, παραμύθια καὶ τραγούδια ἀλλὰ καὶ σκευὴ ἀκόμη λαϊκῆς χρήσεως. Ἀναφέρω ἐνταῦθα τὴν ἐργασίαν ἣ ὁποία ἀθορύβως γίνεται διὰ τὴν σύνταξιν καὶ ἔκδοσιν τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαογραφικοῦ ᾿Ατλαντος, ὁ ὁποῖος θὰ ἀποτελέσῃ τμήμα τοῦ Γενικοῦ Εὐρωπαϊκοῦ ᾿Ατλαντος.

Τὸ *Κέντρον Ἐρεῦνης τῆς Ἱστορίας τοῦ Ἑλληνικοῦ Δικαίου* προήγαγε, κατὰ τὸ διαρρεῦσαν ἔτος, τὴν ἀπαραίτητον ἐργασίαν διὰ τὴν ἔκδοσιν τῶν σπουδαιοτέρων πηγῶν τοῦ Μεταβυζαντινοῦ Δικαίου.

Τὸ νεοπαγὲς *Κέντρον Ἐρεῦνης τῆς Ἑλληνικῆς Φιλοσοφίας* ἀπεφάσισε τὴν σύνταξιν καὶ ἔκδοσιν ἐρμηνευτικοῦ λεξικοῦ τῶν προσωκρατικῶν Ἑλλήνων φιλοσόφων, τὸ ὁποῖον ὑπολογίζομεν ὅτι θὰ ἔκδοθῇ μετὰ δύο περίπου ἔτη καὶ τὸ ὁποῖον εἶναι βέβαιον ὅτι θὰ ἀποτελέσῃ ἐπιστημονικὸν γεγονὸς εἰς τὴν διεθνή βιβλιογραφίαν. Ἡ πρώτη φάσις τῆς πλήρους ἀποδελτιώσεως τῶν προσωκρατικῶν φιλοσόφων ἔχει ἤδη συντελεσθῇ. Εἰς τὴν νεοσυσταθεῖσαν βιβλιοθήκην τοῦ Κέντρου εἰσῆχθησαν ἤδη 450 τόμοι εἰδικῶν συγγραμμάτων. Ἐνταῦθα πρέπει νὰ ἀναφέρω τὴν δωρεὰν συγγραμμάτων ἀξίας 2.000 μάρκων ἐκ μέρους τοῦ Γερμανικοῦ Ἰδρύματος Alexander von Humboldt καὶ νὰ ἐκφράσω ἀπὸ τοῦ βήματος τούτου τὰς εὐχαριστίας τῆς Ἀκαδημίας πρὸς τὸ ἔνδοξον τοῦτο Ἰδρυμα, τοῦ ὁποίου διετέλεσαν ὑπότροφοι ἀμφοότεροι οἱ συντάκται τοῦ Κέντρου κ.κ. Μπενάκης καὶ Ροῦσσος.

Τέλος τὸ *Κέντρον Ἐρευνῶν Ἀστρονομίας καὶ Ἐφημεροσμένων Μαθηματικῶν* συνέχισε τὰς ἐρευνητικὰς τοῦ ἐργασίας ἐπὶ τῶν κάτωθι προγραμμάτων: Πρῶτον στατιστικὴν μελέ-

την τῆς ἡλιακῆς δραστηριότητος ὑπὸ τοῦ Ἐπόπτου τοῦ Κέντρου Ἀκαδημαϊκοῦ κ. *Ἰ. Ξανθάκη*, δεύτερον μελέτην τῶν προβλημάτων τῶν σχετικῶν μὲ τὴν γένεσιν τῶν ἀστέρων καὶ τρίτον κατανομήν τῶν φασματικῶν τύπων M, S καὶ C εἰς ὠρισμένας περιοχὰς τοῦ Γαλαξίου. Τὸ Ἐθνικὸν Ἰδρυμα Ἐρευνῶν ἐχορηματοδότησε τὸ πρόγραμμα ὑπ' ἀριθμ. 3 μέχρι τοῦ Μαρτίου τοῦ 1970. Ἀναφέρω ἐνταῦθα ἐπίσης ὅτι τὸ Κέντρον τοῦτο ἐξετέλεσε καὶ χρέη Γραμματείας 1) τῆς Ἐθνικῆς Ἀστρονομικῆς Ἐπιτροπῆς, 2) τῆς Ἐθνικῆς Μαθηματικῆς Ἐπιτροπῆς καὶ 3) τῆς Ἐθνικῆς Ἐπιτροπῆς Ἐρευνῶν τοῦ Διαστήματος.

Καὶ τοῦτο εἶναι ἐν ὀλίγοις τὸ συντελούμενον ἔργον εἰς τὰ Κέντρα Ἐρεῦνης τῆς Ἀκαδημίας, τὰ ὁποῖα ἐφορεύονται ἀπὸ Ἐπιτροπὰς ἐκ τῶν τακτικῶν μελῶν τῆς Ἀκαδημίας. Δὲν εἶναι βεβαίως δυνατὸν νὰ ἀναφέρω ἐνταῦθα τὸ ἔργον ἐνὸς ἐκάστου ἐκ τῶν τακτικῶν μελῶν τῆς Ἀκαδημίας, τὸ ὁποῖον δημοσιεύεται εἴτε εἰς περιοδικὰ τοῦ ἐσωτερικοῦ καὶ ἐξωτερικοῦ, εἴτε εἰς αὐτοτελεῖς ἐκδόσεις.

Ἡ Ἀκαδημία Ἀθηνῶν πρὸ ἐνὸς ἀκριβῶς ἔτους ἐξήγγειλεν ἀπὸ τοῦ βήματος τούτου ὅτι συμφώνως πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς νὰ διατηρῇ ἄγρυπνον τὸ Ἑλληνικὸν πνεῦμα καὶ ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς 150^{ῆς} ἐπετείου τῆς παλιγγενεσίας τοῦ Ἑθνους θὰ ἐγκαινιάσῃ κατὰ τὸ ἱστορικὸν ἔτος 1971 μνημειώδεις ἐκδόσεις, ὥστε δι' αὐτῶν νὰ συγκεντρώσῃ τὴν προσοχὴν τοῦ Ἑθνους εἰς τὸ μέγα γεγονός τοῦ 1821, τὸ ὁποῖον μᾶς ἐχάρισε τὸ πολυτιμότερον ἀγαθὸν τῆς ζωῆς, τὴν ἐλευθερίαν, καὶ συνάμα συνεκίνησε τὰ εὐγενέστερα πνεύματα τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἀνὰ τὴν οἰκουμένην. Σήμερον εἶμαι εἰς τὴν εὐχάριστον θέσιν νὰ ἀνακοινώσω ὅτι ἡ Πολιτεία ἐνέκρινε τὰ ζητηθέντα ὑπὸ τῆς Ἀκαδημίας χρηματικὰ ποσὰ ἤτοι 500.000 δρχ. διὰ τὸ 1970 καὶ 1.460.000 δρχ. διὰ τὸ ἔτος 1971. Διὰ νὰ καταστήθῃ ὅμως δυνατὴ ἡ χρῆσις τῶν χρημάτων τούτων ἐντὸς τῶν προδιαγεγραμμένων χρονικῶν ὁρίων πρέπει νὰ παρασχεθῇ ὑπὸ τῆς Πολιτείας εἰς τὴν Ἀκαδημίαν ἡ εὐχέρεια ἀναλήψεως τῶν ποσῶν τούτων ἄνευ τοῦ δαιδαλώδους γραφειοκρατικοῦ μηχανισμοῦ, ἄλλως θὰ καταλήξωμεν εἰς τὸν γνωστὸν φαῦλον κύκλον, μέρος τῶν ποσῶν τούτων νὰ ἐπιστρέφεται

εἰς τὸν προϋπολογισμὸν ὡς ἀδιάθετον. Ὁ μόνος τρόπος θεραπείας εἶναι νὰ καταθέσῃ ἡ Πολιτεία τὰ χρήματα ταῦτα εἰς τὴν Τράπεζαν τῆς Ἑλλάδος ἐπ' ὀνόματι τῆς Ἀκαδημίας, ὥστε νὰ δύναται ἡ Ἀκαδημία νὰ ἀναλαμβάνῃ ταῦτα διὰ τὰς προγραμματισθείσας μνημειώδεις ἐκδόσεις, τὰς ὁποίας ἀπεφάσισε πρὸ ἐνὸς ἔτους καὶ τὰς ὁποίας μνημονεύω ἐκ νέου : 1) Μνημειώδη ἔκδοσιν τῶν ἔργων τοῦ Ρήγα, 2) ἔκδοσιν τοῦ δημοσιογραφικοῦ ὄργάνου τῶν συνεργατῶν τοῦ Ρήγα, δηλαδὴ τῆς λεγομένης ἐφημερίδος, 3) ἔκδοσιν τόμων περὶ τοῦ Ἑλληνισμοῦ τῆς διασπορᾶς, 4) ἔκδοσιν περὶ τοῦ Ἐθνομάρτυρος Διονυσίου τοῦ Σκυλοσόφου καὶ 5) ἔκδοσιν τοῦ Ἀρχείου τῶν Ψαρῶν. Αἱ ἐκδόσεις αὗται θὰ γίνουν ὑπὸ τῶν Κέντρων τοῦ Μέσου καὶ Νέου Ἑλληνισμοῦ. Ἐξ ἄλλου τὸ Κέντρον Ἐρεῦνης τοῦ Ν. Ἑλληνισμοῦ θὰ ἐγκαινιάσῃ τὰς ἐξῆς ἐκδόσεις : 1) Τὴν ἔκδοσιν ἐπιτομῶν τῶν ἐγγράφων τοῦ Foreign Office σχετικῶν πρὸς τὴν Ἑλλάδα, 2) ἔκδοσιν τῶν Abstracts of Proceedings in the Greek Question, δηλαδὴ περίληψιν τῶν πρακτικῶν περὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ ζητήματος, τὰ ὁποῖα ὑπάρχουν εἰς τὸ Foreign Office, καὶ 3) τριῶν τόμων τοῦ Προξένου τῆς Ἀγγλίας εἰς Πρέβεζαν William Meyer ἀπὸ τὸ 1819 μέχρι τὸ 1833. Ἦδη ἤρχισεν ἡ ἐκτύπωσις τοῦ πρώτου τόμου τῶν ἐπιτομῶν καὶ εὐρίσκεται περὶ τὸ τέλος ἡ προεργασία διὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ ἀρχείου Ἰωάννου Κωλέττη καθὼς καὶ διὰ τὴν αὐτοβιογραφίαν τοῦ Γεωργίου Ψύλλα.

Κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ἔγιναν εἰς τὴν Ὀλομέλειαν τῆς Ἀκαδημίας 20 ἐν ὅλῳ ἐπιστημονικαὶ ἀνακοινώσεις καὶ 13 ὁμιλίαι. Ἐπίσης εἰσῆλθον εἰς τὴν Κεντρικὴν Βιβλιοθήκην τῆς Ἀκαδημίας καὶ εἰς τὰς εἰδικὰς βιβλιοθήκας τῶν Κέντρων τῆς Ἀκαδημίας ἐν συνόλῳ 6.537 βιβλία καὶ περιοδικὰ ἑλληνικὰ καὶ ξενόγλωσσα. Ἐνταῦθα πρέπει νὰ μνημονεύσω ἓν σημαντικὸν γεγονός, ὅτι δηλαδὴ ἡ Κεντρικὴ Βιβλιοθήκη τῆς Ἀκαδημίας ἔχει πλέον ἀπὸ ἐβδομάδων ἐγκατασταθῇ εἰς τοὺς ἀνατολικοὺς ἰσογείους χώρους τῆς Ἀκαδημίας καταλλήλως πρὸς τοῦτο διαρρυθμισθέντας. Οὕτως ἡ θαυμασία εἰς κάλλος αἰθουσα τῆς ἀνατολικῆς πτέρυγος τῆς Ἀκαδημίας, ἡ ὁποία μέχρι τοῦδε ἐχρησιμοποιεῖτο ὡς χῶρος τῆς

Βιβλιοθήκης, αποδίδεται εἰς τὴν Ἀκαδημίαν δι' ἄλλας ἀνάγκας καὶ ἐκδηλώσεις αὐτῆς.

Κατὰ τὸ διαρρεῦσαν ἔτος ἐξελέγησαν δύο νέα τακτικὰ μέλη τῆς Ἀκαδημίας ὁ κ. **Βασίλειος Μαλάμος** διὰ τὴν ἑδραν τῶν Ἱατρικῶν Ἐπιστημῶν καὶ ὁ κ. **Παναγιώτης Ζέπος** διὰ τὴν ἑδραν τῶν Νομικῶν Ἐπιστημῶν. Ἐπίσης ἐξελέγη ὡς πρόεδρος μέλος εἰς τὴν ἑδραν τῆς Λογοτεχνίας ἡ κ. **Ἑλένη Οὐράνη**. Ἡ Ἀκαδημία ἐξέλεξε ἐπίσης δύο ξένους ἐταίρους, τὸν Καθηγητὴν τῆς Φιλοσοφίας εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τῆς Heidelberg **Hanz Georg Gadamer** καὶ τὸν Καθηγητὴν τῆς Θεολογίας καὶ Καρδινάλιον σεβασμιώτατον **Jean Danielou**. Ἐπίσης ἐξέλεξε ἡ Ἀκαδημία ὡς ἀντεπιστέλλοντα αὐτῆς μέλη τὸν Καθηγητὴν τῆς Φιλοσοφίας τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Montreal καὶ τὸν Καθηγητὴν τοῦ Διοικητικοῦ Δικαίου τοῦ Bari κ. **Raymond Klibansky** καὶ κ. **Pasquale del Prete**. Ἐπίσης ἐξέλεξε τὸν Καθηγητὴν τῆς Νεωτέρας Ἑλληνικῆς Ἱστορίας τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Λονδίνου κ. **Douglas Dakin** καὶ τέλος τὸν ἐξ Ἑλλήνων τοῦ ἐξωτερικοῦ κ. **Γεώργιον Κοτζίαν**, Καθηγητὴν τῆς Νευρολογίας τῆς Ἱατρικῆς Σχολῆς Mount Sinai τῆς Νέας Ὑόρκης, ὡς ἀντεπιστέλλοντα αὐτῆς μέλη. Ὡς πρὸς τὴν ἐκλογὴν τῶν ξένων ἐταίρων καὶ τῶν ἀντεπιστελλόντων μελῶν, προκειμένου περὶ τῶν ἱστορικῶν, φιλολογικῶν καὶ φιλοσοφικῶν ἐπιστημῶν, ἡ Ἀκαδημία λαμβάνει ὑπ' ὄψιν πρῶτον τὴν ἐπιστημονικὴν ἀξίαν καὶ δεύτερον ὅτι αὕτη ἔχει ἄμεσον σχέσιν μὲ τὴν Ἑλλάδα καὶ τὸ πνεῦμά της.

Κατὰ τὸ ἔτος 1970 ἡ Ἀκαδημία συμμετέσχεν εἰς τὰς ἐξῆς διεθνῇ συνέδρια ἢ διεθνεῖς ἐκδηλώσεις : 1) Εἰς τὴν διεθνῇ ἐκδήλωσιν ἐν Düsseldorf τῆς Γερμανίας ἐξ ἀφορμῆς τῆς ιδρύσεως εἰς τὴν πόλιν ταύτην, πρωτεύουσαν τοῦ Κράτους τοῦ Ρήνου καὶ τῆς Βεσφαλίας, νέας Ἀκαδημίας τῶν Ἐπιστημῶν. Εἰς τὴν ἐκδήλωσιν ταύτην, ὅπου εἶχον προσκληθῇ ὅλαι αἱ Ἀκαδημαίαι, ἡ Ἀκαδημία Ἀθηνῶν εἶχε τὴν τιμὴν νὰ ὁμιλήσῃ πρώτη, χαρακτηρισθεῖσα ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς νέας Ἀκαδημίας ὡς μήτηρ ὅλων τῶν Ἀκαδημιῶν καὶ ἐκπροσωπηθεῖσα ὑπὸ τοῦ Γενικοῦ

αὐτῆς Γραμματέως κ. *Ἰωάννου Θεοδωρακοπούλου*. 2) Εἰς τὸ Διεθνὲς Συνέδριον διὰ τὸν Λαογραφικὸν Ἄτλαντα τῆς Εὐρώπης συγκληθὲν ἐν Ἑλσίνκι, ὅπου ἐξεπροσώπησε τὴν Ἀκαδημίαν ὁ Ἀκαδημαϊκὸς κ. *Γεώργιος Μέγας*. 3) Εἰς τὴν 44^{ην} Σύνοδον τῆς Διεθνοῦς Ἑνώσεως Ἀκαδημιῶν, συνελθοῦσαν ἐν Βρυξέλλαις, ὅπου ἐξεπροσώπησαν τὴν Ἀκαδημίαν ὁ Ἀκαδημαϊκὸς κ. *Διονύσιος Ζακνυθηνός* καὶ ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς τῆς Ἀκαδημίας κ. *Ἰωάννης Θεοδωρακόπουλος*. 4) Εἰς τὴν ἐν Brighton τῆς Ἀγγλίας συνελθοῦσαν 14^{ην} Συνέλευσιν τῆς Διεθνοῦς Ἀστρονομικῆς Ἑνώσεως, ὅπου τὴν Ἀκαδημίαν ἐξεπροσώπησεν ὁ Ἀκαδημαϊκὸς κ. *Ἰωάννης Ξανθάκης* καὶ 5) εἰς τὸ ἐν Μόσχᾳ συγκληθὲν 13^{ον} συνέδριον τῶν Ἱστορικῶν Ἐπιστημῶν, ὅπου ἐξεπροσώπησε τὴν Ἀκαδημίαν ὁ Ἀκαδημαϊκὸς κ. *Διονύσιος Ζακνυθηνός*.

Πέραν αὐτῶν τῶν συμμετοχῶν εἰς Συνέδρια ἡ Ἀκαδημία προεβλήθη διεθνῶς καὶ διὰ τῶν ἐξῆς διακρίσεων γενομένων εἰς μέλη τῆς Ἀκαδημίας: 1) Ὁ Ἀκαδημαϊκὸς κ. *Γ. Ἰωακείμογλου* ἐξελέγη τακτικὸν μέλος τῆς Pontificia Academia Scientiarum. Πρόκειται περὶ τῆς Ἀκαδημίας τοῦ Βατικανοῦ, ὅπου ὀλίγοι μόνον διακεκριμένοι ἐπιστήμονες ἐξ ὅλου τοῦ κόσμου εἶναι μέλη. 2) Ὁ Ἀκαδημαϊκὸς κ. *Ἰ. Χαραμῆς* ἤσκησε τὰ καθήκοντα τοῦ Προέδρου κατὰ τὸ ἐν Μεξικῷ συνελθὸν 21^{ον} Παγκόσμιον Ὀφθαλμολογικὸν Συνέδριον καὶ 3) Ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς τῆς Ἀκαδημίας κ. *Ἰωάννης Θεοδωρακόπουλος* ἐξελέγη ἀντιπρόεδρος τῆς Fédération Internationale des Sociétés de Philosophie.

Τὰ ὑπὸ τῆς Ἀκαδημίας ἐκδοθέντα δημοσιεύματα κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο εἶναι τὰ ἀκόλουθα:

1) Ὁ δεῦτερος τόμος τῶν Ἐκθέσεων τῶν ἐν Κρήτῃ Προξένων τῆς Ἑλλάδος, τῶν ἀναφερομένων εἰς τὴν *Κρητικὴν Ἐπανάστασιν (1866-69)*. 2) Ἡ δι' ἐξόδων τοῦ κληροδοτήματος *Γ. Φωτεινοῦ* γενομένη ὑπὸ τῆς Ἀκαδημίας πολυτελὲς ἔκδοσις τῆς ἐκτενοῦς Πραγματείας (28^{ος} τόμος) τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ κ. *Ἀναστ. Ὁρλάνδου* ἐπιγραφομένης «*Ἡ ἀρχιτεκτονικὴ καὶ αἱ βυζαντιναὶ τοιχογραφίαι τῆς Μονῆς Ἀγ. Ἰωάννου τοῦ*

Θεολόγου Πάτμου» καὶ ἀπαρτιζομένης ἐκ 272 σελίδων ἐλληνικοῦ κειμένου, 81 σελίδων γαλλικῆς μεταφράσεως καὶ 102 πινάκων, ἐξ ὧν 25 ἔγχρωμοι. 3) Ὁ 29^{ος} τόμος τῶν Πραγματειῶν περιλαμβάνων δύο ἐργασίας τοῦ Καθηγητοῦ τοῦ Πολυτεχνείου κ. *Κωνστ. Κοροφάγου*, ἀνακοινωθείσας εἰς τὴν Ἀκαδημίαν ὑπὸ τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ κ. Σπυρ. Μαρινάτου. 4) Δύο τόμοι τῆς *Ἐπετηρίδος τοῦ Κέντρου Ἑρεῦνης τῆς Ἱστορίας τοῦ Ἑλληνικοῦ Δικαίου*, οἱ 13^{ος} καὶ 14^{ος}. 5) Ὁ 11^{ος} τόμος τοῦ *Λεξικογραφικοῦ Δελτίου*.

Ἀξίζει νὰ μνημονευθῇ ἐνταῦθα ὅτι ἀπὸ τὰ δημοσιεύματα τῆς Ἀκαδημίας ἐπωλήθησαν κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο 1.670 τόμοι ἐκ τῶν ὁποίων 1120 εἰς τὸ ἐσωτερικὸν καὶ 550 εἰς τὸ ἐξωτερικόν.

Ἡ κίνησις τῶν ὑποτροφιῶν τῶν χορηγουμένων ἐκ τῶν ἐσόδων τῶν διαφόρων κληροδοτημάτων τῆς Ἀκαδημίας ὑπῆρξεν ἡ ἀκόλουθος : Ἐδόθησαν δύο ὑποτροφίαι ἐκ τῶν ἐσόδων τοῦ κληροδοτήματος *Ἰωάννου Βόζου*, μία πρὸς σπουδὴν ἐπὶ διαιτίαν τῆς ἀρχιτεκτονικῆς ἐν Γαλλίᾳ καὶ μία πρὸς σπουδὴν τῆς ζωγραφικῆς ἐν Ἀγγλίᾳ. Ἐπίσης ἐδόθη μία ὑποτροφία πρὸς μετεκπαίδευσιν εἰς Ἀγγλίαν εἰς τὸν κλάδον τῆς Ἐφηρμοσμένης Γεωλογίας ἐκ τῶν ἐσόδων τοῦ Κληροδοτήματος *Εὐθυμίας Μερτσάρη*, τὸ γένος Ἀντ. Κτενᾶ. Ὡσαύτως ἀνενεώθησαν ἑξ ὑποτροφίαι διὰ σπουδὰς εἰς Παρισίους εἰς τοὺς κλάδους τῆς ζωγραφικῆς, ἀρχιτεκτονικῆς καὶ μουσικῆς ἐκ τῶν ἐσόδων τοῦ κληροδοτήματος *Βασ. Κουρεμένου*. Τέλος προεκκηρύχθη διαγωνισμὸς διὰ τὴν χορήγησιν ἑξ ὑποτροφιῶν εἰς ἀριστούχους τῶν Φυσικῶν Ἐπιστημῶν διὰ μεταπτυχιακὰς σπουδὰς εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν ἐκ τῶν ἐσόδων τοῦ κληροδοτήματος *Εὐθυμίας Μερτσάρη*, τὸ γένος Κτενᾶ.

Δωρεαὶ γενόμεναι πρὸς τὴν Ἀκαδημίαν κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο εἶναι αἱ ἀκόλουθοι :

1) Τῆς κ. *Εἰρήνης Ἀλιβιζάτου*, συζύγου τοῦ ἀεμνήστου Ἀκαδημαϊκοῦ *Ἀμίλκα Ἀλιβιζάτου*, ἥτις διὰ τῆς ἀπὸ 12 Νοεμβρίου 1970 ἐπιστολῆς της ἀνεκοίνωσεν εἰς τὴν Ἀκαδημίαν, ὅτι ἐκτελοῦσα ἐπιθυμίαν

τοῦ συζύγου της μεταβιβάζει εἰς τὴν Ἀκαδημίαν, λόγῳ δωρεᾶς, ιδιωτικὴν συλλογὴν βυζαντινῶν εἰκόνων, ἀρχαίων ἀγγείων, εἰδωλίων καὶ ἄλλων ἀρχαιολογικῶν ἀντικειμένων. Ἡ συλλογὴ αὕτη ἀποτελουμένη ἐκ 261 ἀντικειμένων ἐν ὅλῳ ἐγένετο ἤδη δεκτὴ ἀπὸ τὴν Ἀκαδημίαν καὶ θὰ τοποθετηθῇ εἰς κατάλληλον χῶρον, δαπάναις τῆς κ. *Εἰρήνης Ἀμίλκα Ἀλιβιζάτου*.

2) Δωρεὰ αἰτία θανάτου τῆς κ. *Αἴλυ Δράκου* εἰς μνήμην τοῦ συζύγου αὐτῆς *Ἀλέκου Δράκου*, συνισταμένη ἐκ κεφαλαίου 450.000 δραχμῶν διὰ τὴν κατὰ περιοδικὰ διαστήματα προκήρυξιν ἐκ τῶν εἰσοδημάτων βραβείου α) δι' ἐπιστημονικὰς ἐργασίας περὶ αἰσθητικῆς, β) περὶ ἱστορίας καὶ γ) διὰ δοκίμια καὶ μελέτας ἐπιστημονικῆς ἢ φιλολογικῆς μορφῆς ἐπὶ θεμάτων ἀναγομένων εἰς τὴν Δευτέραν καὶ Τρίτην Τάξιν τῆς Ἀκαδημίας. Ἡ Ἀκαδημία ἐκφράζει ἀπὸ τοῦ βήματος τούτου δι' ἐμοῦ τὰς θερμὰς αὐτῆς εὐχαριστίας πρὸς ἀμφοτέρας τὰς δωρητρίδας.

Ἀθλοθεσίαι προταθεῖσαι ἐφέτος καὶ γενόμεναι δεκταὶ ὑπὸ τῆς Ἀκαδημίας εἶναι αἱ ἀκόλουθοι:

1) Τρία βραβεῖα τῆς *Ἀγροτικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος* ἐπὶ τῇ 150^ῃ Ἐπετείῳ τῆς Ἐπαναστάσεως τοῦ 1821, ἀνὰ 60.000 δραχμῶν ἕκαστον: α) Ἀθλοθεσία πρὸς συγγραφὴν τῆς καλυτέρας ἀνεκδότου ἐργασίας περὶ τῆς τεχνικῆς τῆς ἐν γένει γεωργίας κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς Ἐπαναστάσεως, τῆς ἐξελίξεώς της καὶ τῆς σημερινῆς αὐτῆς καταστάσεως, ἥτοι ἀπὸ τοῦ ἔτους 1821 μέχρι 1970 (Α' Τάξις). β) Ἀθλοθεσία πρὸς συγγραφὴν μελέτης μὲ θέμα «Τὸ πνεῦμα τῆς συνεργασίας εἰς τὸν οἰκονομικὸν τομέα ἐν Ἑλλάδι κατὰ τὰς παραμονὰς τῆς Ἐπαναστάσεως τοῦ 1821, συμβολὴ τοῦ πνεύματος τούτου εἰς τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ ἀγῶνος καὶ προσπάθεια καὶ πηγαῖαι ἐφαρμογαὶ τῆς συνεταιριστικῆς ὁργανώσεως μέχρι τοῦ νόμου 602 τοῦ 1915 περὶ Συνεταιρισμῶν» (Β' καὶ Γ' Τάξις) καὶ γ) ἀθλοθεσία πρὸς συγγραφὴν μελέτης μὲ θέμα: «Ἡ ἐξέλιξις τοῦ ἀγροτικοῦ πληθυσμοῦ ἀπὸ τοῦ 1821 μέχρι τοῦ 1970 (δημογραφικὴ, κοινωνικὴ καὶ οἰκονομικὴ) καὶ ἡ συμβολὴ τούτου εἰς

τὴν ἐθνικὴν, τὴν οἰκονομικὴν καὶ τὴν γενικὴν ἀνάπτυξιν τῆς Ἑλλάδος καθὼς καὶ εἰς τοὺς ἐθνικοὺς αὐτῆς ἀγῶνας» (Γ' Τάξις).

2) *Βραβεῖον Σπύρου Μοτσενίγου* ἀθλοθετούμενον εἰς μνήμην αὐτοῦ ὑπὸ τῆς συζύγου του Λίτσας Παπᾶ - Μοτσενίγου, 25.000 δραχμῶν, ἀπονεμόμενον εἰς διαπρέποντα Ἑλληνα μουσικὸν ἐκτελεστήν, ἀνεξαρτήτως φύλου ἐκ τῶν νεωτέρων (Β' Τάξις).

3) Δύο βραβεῖα τοῦ *Συνδέσμου Ἐπιστημόνων Κλωστοῦφαντοπορῶν*, τὸ πρῶτον ἐκ 50.000 δραχμῶν καὶ τὸ δεύτερον ἐξ 25.000 δραχμῶν, διὰ τὴν συγγραφὴν τῆς ἱστορίας τοῦ ὑφάσματος ἐν Ἑλλάδι ἀπὸ τῶν ἀρχαίων χρόνων μέχρι τῶν ἀρχῶν τῆς βιομηχανικῆς περιόδου, ἥτοι περὶ τὰ τέλη τοῦ 19^{ου} αἰῶνος (Β' Τάξις).

4) *Βραβεῖον τῆς Δημοσίας Ἐπιχειρήσεως Ἡλεκτροισμοῦ (Δ.Ε.Η.)*, δραχμῶν 100.000, εἰς μνήμην Παναγιώτου Πιπινέλη, διὰ τὴν συγγραφὴν μελέτης με θέμα «Ἡ διπλωματικὴ ἱστορία τῆς Ἑλλάδος κατὰ τὴν τελευταίαν 60ετίαν» (Γ' Τάξις).

5) *Βραβεῖον τοῦ Ἰδρυματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων (Ι.Κ.Α.)*, δραχμῶν 100.000, ἐπὶ τῇ 150^ῃ ἐπετείῳ τῆς Ἐπαναστάσεως τοῦ 1821 πρὸς συγγραφὴν μελέτης με θέμα: «Ἡ ἐξέλιξις τῆς Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως ἐν Ἑλλάδι ἰδίᾳ ἀπὸ τοῦ τέλους τοῦ 19^{ου} αἰῶνος μέχρι σήμερον» (Γ' Τάξις).

6) *Βραβεῖον Μιχαὴλ Πεσμαζόγλου*, εἰς μνήμην τῆς συζύγου αὐτοῦ Ἰωάννας, δραχμῶν 40.000, πρὸς συγγραφὴν μελέτης με θέμα: «Ἡ θέσις τῆς γυναικὸς ἐν τῷ Δικαίῳ κατὰ τὴν βυζαντινὴν περίοδον καὶ τοὺς χρόνους τῆς Τουρκοκρατίας» (Γ' Τάξις).

7) *Βραβεῖον τῆς Ἐμπορικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος*, δραχμῶν 60.000, διὰ τὴν συγγραφὴν μελέτης με θέμα: «Τὸ πρόβλημα τῆς ἐξελίξεως τοῦ ἐμπορικοῦ ἰσοζυγίου τῆς Ἑλλάδος καὶ ὑπόδειξις μέτρων διὰ τὴν αὔξησιν τῶν ἐξαγωγῶν καὶ ὑποκατάστασιν εἰσαγομένων προϊόντων διεγχωρίως παραγομένων» (Γ' Τάξις).

8) *Βραβεῖον εἰς μνήμην Ἀλέκου Δράκου*, δραχμῶν 50.000, ἀθλοθετούμενον ὑπὸ τῆς συζύγου αὐτοῦ Λίλυ Δράκου, διὰ τὴν συγ-

γραφὴν τῆς καλυτέρας ἀνεκδότου μελέτης μὲ θέμα: «Αἱ αἰσθητικαὶ κατηγορίαι τῆς συγχρόνου τέχνης» (Γ' Τάξις).

Καὶ τώρα προβαίνω εἰς τὴν ἐξαγγελίαν τῶν ὑπὸ τῆς Ἀκαδημίας κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ἀπονεμομένων τιμητικῶν διακρίσεων.

Μετὰ γνώμην τῆς *Τάξεως τῶν Θετικῶν Ἐπιστημῶν* καὶ ἀπόφασιν τῆς *Ὀλομελείας* ἀπονέμεται:

1) Τὸ *Βραβεῖον Γεωργίου Πανοπούλου*, ἐκ δραχμῶν 50.000, εἰς τὴν Ὑψηγέτριαν τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν κ. **Ἰφιγένειαν Βουρβίδου-Φωτάκη** διὰ τὰς ἐργασίας της, ὡς ἡ συνθετικὴ παρασκευὴ ὁρμονῶν πολυπεπτιδικῆς φύσεως καὶ ἡ διερεύνησις ἐνεργῶν κέντρων ἐνζύμων, αἱ ὁποῖαι ἀποτελοῦν ἀξιόλογον συμβολὴν τῆς ἐλληνικῆς ἐπιστήμης ἐπὶ διεθνoῦς ἐπιπέδου εἰς τὴν σύγχρονον ἐπιστήμην τῆς Χημείας.

2) Ἐκ τῶν εἰσοδημάτων τοῦ *κληροδοτήματος Ἀναστασίου Τσούφλη* ἀπονέμονται τὰ ἑξῆς πέντε βραβεῖα, ἐκ 50.000 δραχμῶν ἕκαστον:

α) *Βραβεῖον* τῆς Ἐπιστήμης τῆς Χημείας ἀπονέμεται εἰς τὴν δίδα **Χριστίαν Ζιούδρου**, διότι αὕτη συνέβαλεν εἰς τὴν ἐπίλυσιν ἐπικαίρων καὶ σημαντικῶν προβλημάτων τῆς Χημείας καὶ τῆς Βιοχημείας δι' ἐργασιῶν αὐτῆς ἀναφερομένων εἰς τὴν διερεύνησιν μηχανισμῶν ἐνζυματικῶν ἀντιδράσεων ἐπὶ τῇ βάσει προτύπων συστημάτων καὶ εἰς χημικὴν διερεύνησιν ὀργανοφωσφορικῶν ἐνώσεων, αἱ ὁποῖαι παρουσιάζουν βιολογικὸν ἐνδιαφέρον.

β) *Βραβεῖον* τῆς Ἐπιστήμης τῆς Χημείας εἰς τὸν κ. **Ἰ. Πετρόπουλον**, διότι οὗτος συνέβαλεν εἰς τὴν ἐπίλυσιν ἐπικαίρων καὶ οὐσιωδῶν προβλημάτων τῆς Φυσικοχημείας, τῶν ὁποίων ἡ διερεύνησις ἐπιμαρτυρεῖ πειραματικὴν δεξιότητάν καὶ ἐκτεταμένας γνώσεις Χημείας, Φυσικῆς καὶ Μαθηματικοῦ λογισμοῦ. Αἱ ἐργασίαι τοῦ κ. Πετροπούλου ἀφοροῦν εἰς ῥόφησιν καὶ διάχυσιν ἀερίων εἰς μικροπορώδη στερεὰ καὶ εἰς τὴν θεωρίαν τῆς διαχύσεως εἰς ἑτερογενῆ ὑποστρώματα κλπ.

γ) *Βραβεῖον* τῆς Ἐπιστήμης τῆς Χημείας εἰς τὸν κ. **Κων/νον Πολυδωρόπουλον**, διότι οὗτος διὰ τῶν ἐργασιῶν του, ὡς π.χ. ἡ νέα μέθοδος

προσδιορισμοῦ μοριακοῦ βάρους καὶ ὑδρογονάνθρακες εἰς κατάστασιν ἀνωτέρας ἐνεργειακῆς στάθμης, συνέβαλε κατ' ἀξιόλογον βαθμὸν εἰς τὸν κύκλον τῶν Φυσικοχημικῶν Ἑρευνῶν.

δ) *Βραβεῖον* τῶν Ἱατρικῶν Ἐπιστημῶν εἰς τὸν Ὑφηγητὴν τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν κ. **Ἱπποκράτην Γιατζίδην**, διότι διὰ σοβαρῶν ἐπιστημονικῶν ἐκδόσεων καὶ ἐρευνῶν του εἰς τὸν τομέα τῆς παθολογίας, ὡς λ.χ. ἡ χρησιμοποίησις κοκκώδους ἄνθρακος εἰς τὸν τεχνητὸν νεφρὸν πρὸς δέσμευσιν τῶν οὐραιμικῶν οὐσιῶν καὶ θεραπείαν τῆς νεφρικῆς ἀνεπαρκείας, προήγαγε μεγάλως τὴν ἐπιστήμην καὶ προσήνεγκεν ὑπηρεσίας εἰς τὸν ἄνθρωπον καὶ

ε) *Βραβεῖον* τῶν Μαθηματικῶν Ἐπιστημῶν εἰς τὸν κ. **Εὐάγγελον Σταμάτην**, διὰ τὴν συμβολὴν αὐτοῦ εἰς τὴν προαγωγὴν τῶν Μαθηματικῶν Ἐπιστημῶν δι' ἔργου ἐκτιμηθέντος τόσον εἰς τὸ ἐσωτερικὸν ὅσον καὶ εἰς τὸ ἐξωτερικόν. Τὸ κύριον ἔργον τοῦ κ. Σταμάτη, διὰ τὸ ὁποῖον καὶ τοῦ ἀπονέμεται τὸ βραβεῖον, ἀποτελοῦν αἱ ἐκδόσεις ὑπ' αὐτοῦ τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων Μαθηματικῶν καὶ συγκεκριμένως τὰ «*Στοιχεῖα τοῦ Εὐκλείδου*», «*Τὰ Ἀριθμητικὰ τοῦ Διοφάντου*» καὶ τὰ «*Ἀπαντα τοῦ Ἀρχιμήδους*». Αἱ ἐκδόσεις αὗται εἶναι ἔργον πολυετοῦς καὶ ἀκαμάτου ἐρεῦνης τῶν ἀρχαίων κειμένων. Ἄς σημειωθῇ ὅτι τὰ «*Στοιχεῖα τοῦ Εὐκλείδου*» ἐξεδόθησαν ἀπὸ τὸν ἐκδοτικὸν οἶκον Teubner.

3) Τὸ *Βραβεῖον Θεοδώρου Ἀρεταίου*, ἐκ δραχμῶν 25.000, ἀπονέμεται εἰς τὸν διδάκτορα τῆς κτηνιατρικῆς κ. **Παντελῆν Δραγῶναν**, ὅστις διεξεδίκησε τὸ βραβεῖον τοῦτο δι' ἐργασίας του ἀναφερομένης εἰς τὰς μεθόδους καταπολεμήσεως τῆς λύσσης, ὑποβληθείσης ἀνωνύμως εἰς τὴν Ἀκαδημίαν ὑπὸ τὴν ἔνδειξιν : «*Morbos non eloquentia sed remediis curari*». Ὁ συγγραφεὺς τῆς ἐργασίας ταύτης ἡσχολήθη κατὰ τρόπον ἐμπεριστατωμένον μὲ τὸ πρόβλημα τῆς λύσσης ἐν Ἑλλάδι καὶ παραθέτει στατιστικὰ στοιχεῖα σχετικὰ μὲ τὴν συχνότητα τῆς νόσου, ὡς καὶ τὰ ἐν ἰσχύι νομοθετικὰ μέτρα διὰ τὴν πρόληψιν ταύτην εἰς τὴν χώραν μας.

Μετὰ γνώμην τῆς *Τάξεως τῶν Γραμμάτων καὶ τῶν*

Καλῶν Τεχνῶν καὶ ἀπόφασιν τῆς *Ὀλομελείας* ἀπονέμεται:

1) *Ἐπαινος* εἰς τὸν κ. **Γεώργιον Σγουρίδην** διὰ τὸ βιβλίον του «*Ἡ Πέραμος τῆς Κυζίκου*». Ὁ συγγραφεὺς ἐξετάζει τὴν Πέραμον καὶ μετ' αὐτῆς ὅλην τὴν χερσόνησον τῆς Κυζίκου ἀπὸ τοπογραφικῆς, ἱστορικῆς καὶ ἀρχαιολογικῆς πλευρᾶς, ἀνάγει δὲ τὸν ἀναγνώστην του ἕως τὰς ρίζας καὶ τοὺς χρόνους τῆς ἰδρύσεως τῆς Περάμου. Κυρίως ὅμως περιγράφει τὰ δεινοπαθήματα τῶν κατοίκων τῆς Περάμου, τοὺς ἐκτοπισμοὺς καὶ τὰς ἐξορίας αὐτῶν εἰς τὰ βάθη τῆς Ἀνατολῆς, τὰς σφαγὰς καὶ τὰς λεηλασίας, τὰς ὁποίας οὗτοι ὑπέστησαν ὑπὸ τῶν Τούρκων. Τὸ βιβλίον εἶναι καρπὸς κοπιώδους ἀναζητήσεως καὶ ἀποτελεῖ πατριδογραφίαν γραμμένην μὲ πολλὴν ἀγάπην. Ἐπιζητεῖ δὲ νὰ διατηρήσῃ ἄσβεστον τὴν φλόγα τῆς μνήμης τοῦ μαρτυρικοῦ τόπου τῆς καταγωγῆς τοῦ συγγραφέως.

2) *Ἐπαινος* εἰς τὸν κ. **Ἰωάννην Ἀποστολάκην**, δικηγόρον, διὰ τὸ βιβλίον του ἢ «*Ἀρχαία Μεσσηνία*». Ἡ ἔρευνά του εἶναι ἀκριβής, ἐπιμελής καὶ εὐσυνείδητος. Ὁ συγγραφεὺς, ὡς ὁ ἴδιος βεβαιοῖ, ἐπεδίωξε τὸ ἔργον του νὰ εἶναι κάτι περισσότερον ἀπὸ ἓν εὐσυνείδητον συμπῆλημα. Ἄν καὶ δὲν εἶναι φιλόλογος ἢ ἱστορικὸς εἶναι ὅμως ἐρευνητὴς καὶ διὰ τοῦτο ἀπονέμεται εἰς αὐτὸν ὁ ἔπαινος.

3) *Ἐπαινος* εἰς τὴν **Ἑταιρείαν Νισυριακῶν Μελετῶν** διὰ τὴν ἐπιστημονικὴν καὶ πατριωτικὴν αὐτῆς δρασίαν. Ἡ Ἑταιρεία αὕτη ἐξέδωκεν 11 τόμους εἰς τοὺς ὁποίους ἐρευνᾶται ἡ φύσις, ἡ οἰκονομία, ἡ ἱστορία καὶ ὁ λαϊκὸς πολιτισμὸς τῆς φυσικῶς μικροσκοπικῆς, εἰς πνευματικὴν ὅμως προβολὴν μεγάλῃς νήσου τοῦ συμπλέγματος τῆς Δωδεκανήσου.

4) *Βραβεῖον* εἰς τὸν κ. **Ἀνδρέαν Στράτον** διὰ τὸ τρίτομον ἔργον του «*Τὸ Βυζάντιον κατὰ τὸν Ζ' αἰῶνα*». Τὸ ἔργον τοῦτο ἀναφέρεται εἰς τὴν ἀπὸ τοῦ 602 μέχρι 641 χρονικὴν περίοδον, καλύπτει δηλαδὴ τὴν βασιλείαν τοῦ Φωκᾶ καὶ τοῦ Ἡρακλείου. Ὁ συγγραφεὺς συνήγαγε μὲ θαυμαστὴν ἐπιμέλειαν τὸ ὑλικόν, ὑπέβαλε τοῦτο εἰς κριτικὴν δοκιμασίαν καὶ ἠντίλησεν ἐξ αὐτοῦ τὰ ἱστορικά του τεκμήρια. Ἠλεγξε καὶ ἡμφεσβήτησε συμπεράσματα προγενεστέρων ἐρευνητῶν καὶ ὁρμώμενος ἀπὸ τὰς

πηγὰς καταλήγει εἰς ἰδίᾳς ἐρμηνείας. Τὸ ἔργον τοῦ κ. Στράτου εἶναι ἐρευνητικόν, μαρτυρεῖ δὲ ὅτι ἐγράφη ὑπὸ ἀνδρὸς πεπαιδευμένου, ἐμπείρου περὶ τὰ πολιτικὰ καὶ δυναμένου νὰ ἐκτιμᾷ τὴν σημασίαν τῶν ἱστορικῶν πραγμάτων.

5) *Βραβεῖον* εἰς τὸν κ. **Εὐγένιον Δαλέζιον** διὰ τὰ δημοσιεύματά του ὑπὸ τοὺς τίτλους: α) «*Bibliographie analytique d'ouvrages religieux en grec imprimés avec de caractères latins*» καὶ β) «*Karamanlidika. Bibliographie analytique d'ouvrages en langue turque imprimés en caractères grecs*». Ὁ κ. Δαλέζιος, ἀσχολούμενος ἀπὸ τοῦ 1921 περὶ τὴν ἱστορίαν καὶ τὴν ἐπιγραφικὴν τῆς ἐνδόξου γενετείρας του, τῆς Κωνσταντινουπόλεως, καὶ ἰδίᾳ τοῦ ἐν αὐτῇ ἀκμάσαντος λατινικοῦ στοιχείου, ἔγραψε καὶ ἄλλας ἐλάσσονας διατριβάς. Τὸ δεύτερον ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἔργων τοῦ κ. Δαλέζιου εἶναι ἐργασία γενομένη ὁμοῦ μετὰ τοῦ ἀειμνήστου πατρὸς Sévérien Salaville, μέλους τοῦ Γαλλικοῦ Ἰνστιτούτου τῶν Βυζαντινῶν Σπουδῶν, ἀνδρὸς πολλὰς συμβολὰς παρασχόντος εἰς τὴν ἔρευναν καὶ ἀποθανόντος πρὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ ἔργου τούτου.

6) *Βραβεῖον* εἰς τὸν Ἀρχιτέκτονα Καθηγητὴν τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης κ. **Χαράλαμπον Μπούραν** καὶ εἰς τὰς κυρίας **Ἀθηνᾶν Καλογεροπούλου**, ἀρχαιολόγον, καὶ **Ρέναν Ἀνδρεάδη** διὰ τὸ βιβλίον αὐτῶν «*Ἐκκλησίαι τῆς Ἀττικῆς*». Τὸ ἔργον τοῦτο ἔρχεται νὰ πληρώσῃ μέγα κενὸν καὶ εἶναι ἀξιόλογον, προῆλθε δὲ ἐκ τῆς συνεργασίας καὶ τῶν τριῶν βραβευομένων ὁμοῦ. Ὁ πρῶτος ἐκ τῶν βραβευομένων, ὁ κ. Μπούρας, κατεμέτρησε καὶ ἐσχέδιασε λεπτομερῶς τὰ ἀρχιτεκτονικὰ διαγράμματα τῶν ἐκκλησιῶν. Ἡ δευτέρα βραβευομένη, ἡ κ. Καλογεροπούλου, εἶναι ἀρχαιολόγος πεπειραμένη, συνέταξε δὲ στοχαστικὴν εἰσαγωγὴν καὶ ζωντανὴν περιγραφὴν τῶν ἐκκλησιῶν. Τέλος ἡ τρίτη ἐκ τῶν βραβευομένων, ἡ κ. Ρένα Ἀνδρεάδη, λίαν καλλιεργημένη αἰσθητικῶς, ἀνίχνευσε πολλὰς ἐκ τῶν δημοσιευομένων ἐκκλησιῶν καὶ ἐφιλοτέχνησε τὰς ἐξαιρετικῆς ποιότητος 250 φωτογραφίας τῶν ἀρχιτεκτονικῶν ἔργων καὶ τῶν τοιχογραφιῶν. Τὸ ἔργον εἶναι αὐστηρῶς ἐπιστημονικὸν καὶ τὸ διακρίνει ἡ ἀγάπη πρὸς τὰ ἄγνωστα μνημεῖα τῆς βυζαντινῆς τέχνης.

7) *Βραβεῖον* Λογοτεχνίας εἰς τὸν κ. **Διονύσιον Ρώμαν** διὰ τὸ δίτομον ἔργον του «*Ὁ Σοπράκóμιτος*». Ὁ συγγραφεὺς, ἀπόγονος ἱστορικῆς οἰκογενείας τῆς Ζακύνθου, διαθέτων πολύτιμα οἰκογενειακὰ ἀρχεῖα καὶ κάτοχος σπουδαιοτάτων πηγῶν, συνέθεσε τὸ χρονικὸν τοῦ «περίπλου» μιᾶς ἑπτανησιακῆς οἰκογενείας, τὸ ὁποῖον καλύπτει τρεῖς αἰῶνας 1570 - 1870, κρισίμους εἰς τὴν διαμόρφωσιν τοῦ νεωτέρου Ἑλληνισμοῦ. Τὸ ἔργον εἶναι ἐξαίρετος περιγραφή καὶ ἀποτελεῖ ἀντικειμενικὸν καὶ ὑψηλὸν μέτρον τῶν γνώσεων καὶ τοῦ ἀφηγηματικοῦ ταλάντου τοῦ συγγραφέως. Τὸ ἔργον εἶναι μυθιστορία, ἢ ὁποία πεῖθεται, ἐπεὶ δὲ ὁ συγγραφεὺς κατῳρίσθησε νὰ ἀποδεσμευθῇ ἀπὸ τὸν σημερινὸν κόσμον καὶ νὰ συγχωνευθῇ μὲ τὴν ἐποχὴν τὴν ὁποίαν περιγράφει. Ἡ Ἑλληνικὴ Λογοτεχνία διὰ πρῶτην φορὰν προβάλλει τὴν Ἑπτάνησον κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς Ἑνετοκρατίας δι' ἐνὸς ἔργου τέχνης καὶ λόγου μεγάλης πνοῆς. Ὁ συγγραφεὺς παρέσχε συνάμα εἰς τοὺς συγχρόνους Ἕλληνας ἔργον τὸ ὁποῖον θὰ ἀποτελέσῃ πηγὴν ὑπερηφανείας διὰ τὴν θρησκείαν τῶν πατέρων των, τὴν Ὁρθοδοξίαν, ἢ ὁποία ἐκράτησεν ὄρθιον τὸ ἔθνος κατὰ τοὺς μακροὺς αἰῶνας τῆς ἱστορικῆς του δοκιμασίας.

8) *Βραβεῖον* εἰς τὸν κ. **Ἀνδρέαν Καραντώνην** διὰ τὸ ἔργον του ὑπὸ τὸν τίτλον «*Ἀπὸ τὸν Σολωμὸ στὸν Μυριβήλην*». Τὸ ἔργον εἶναι ἐκ τῶν καλυτέρων τῆς κριτικῆς καὶ συνάμα ἀποτελεῖ σύνθεσιν πλουσίου καὶ ποικίλου περιεχομένου. Παρουσιάζει τοὺς σπουδαιοτέρους δημιουργοὺς τοῦ πνευματικοῦ μας πολιτισμοῦ καὶ ἀποκαλύπτει τὸν πλοῦτον τοῦ πνεύματός των. Ὁ κ. Καραντώνης, ἀφομοιώσας τὰς ἐπιδράσεις ποὺ ἐδέχθη ἀπὸ τὰς ξένας λογοτεχνίας καὶ ἐπιμείνας εἰς τὴν ἀναζήτησιν τῶν στοιχείων ποὺ συγκροτοῦν τὴν ἐθνικὴν μας ζωὴν, ἀνέλαβε μίαν ἀποστολὴν παιδευτικὴν καὶ ἡγωνίσθη δι' αὐτὴν μὲ πνευματικὸν πάθος. Ὁ βραβεύμενος σήμερον λογοτέχνης ἐμύησε διὰ τῆς μακρᾶς καὶ γονίμου θητείας του εἰς τὴν κριτικὴν τὸ εὐρύτερον κοινὸν εἰς τὴν λογοτεχνίαν καὶ γενικῶς εἰς τὰς πνευματικὰς ἀξίας.

9) Τὸ *Βραβεῖον* τῆς Ἀκαδημίας, ἐκ 50.000 δραχμῶν, εἰς τὸν κ. **Ν. Μαυρῆν**, ὅστις συνέγραψεν ἑλληνικὴν βιβλιογραφίαν τῶν ἐτῶν 1864

μέχρι 1897 ὑπὸ τὸ ρητὸν «Καδ' δύνανται ἔρδειν», εἰς ἣν ἀναγράφονται τὰ κατὰ τὴν χρονικὴν ταύτην περίοδον ὅπουδήποτε ἑλληνιστὶ ἐκδοθέντα βιβλία καὶ ἔντυπα ἐν γένει. Ἡ βιβλιογραφία αὕτη ἀποτελεῖ συνέχειαν τῆς ἑλληνικῆς βιβλιογραφίας τῶν ἐτῶν 1800 - 1863 τῶν Δ. Σ. Γκίνη καὶ Β. Γ. Μέξα, ἐκδοθείσης ὑπὸ τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν. Ὁ συγγραφεὺς ἔθεσεν ὡς βάσιν τῆς ἐργασίας του τὴν ἀκρίβειαν καὶ τὴν πληρότητα. Τὸ ἔργον τοῦτο, προὶδὼν μακροχρονίου μόχθου καὶ πείρας περὶ τὰς βιβλιογραφικὰς ἐργασίας, τὸ χαρακτηρίζει μέθοδος σταθερὰ καὶ σύστημα ἐργασίας ἀπαρέγκλιτον, συνάμα δὲ ἄκρα εὐσυνειδησία περὶ τὴν καταγραφὴν καὶ τὸν ἔλεγχον τῆς ὕλης. Τὸ ἔργον κατοπτρίζει τὴν πνευματικὴν ζωὴν ὅλων τῶν Ἑλληνικῶν χωρῶν κατὰ τὴν περίοδον, εἰς ἣν ἀναφέρεται.

Μετὰ γνώμην τῆς *Τάξεως τῶν Ἡθικῶν καὶ τῶν Πολιτικῶν Ἐπιστημῶν* καὶ ἀπόφασιν τῆς *Ὀλομελείας* ἀπονέμεται :

1) *Βραβεῖον* εἰς τὸ ὑπὸ τοῦ **Πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας** ἐκδιδόμενον ἐπιστημονικὸν θεολογικὸν σύγγραμμα ὑπὸ τὸν τίτλον «*Ἐκκλησιαστικὸς Φάρος*». Ἡ ἐπανεκδοσις τοῦ περιοδικοῦ τούτου ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Ἀξώμης, διδάκτορος τῆς Φιλοσοφίας τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Manchester καὶ ἐπιτίμου διδάκτορος τῆς Θεολογίας τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Ἐδιμβούργου, κ. Μεθοδίου ἀποτελεῖ εὐφρόσυνον γεγονὸς διὰ τὸν ὑπὸ κρισίμους στιγμὰς ζῶντα Αἰγυπτιώτην Ἑλληνισμόν. Ἡ ἰδρυσις τοῦ περιοδικοῦ τούτου ὀφείλεται εἰς τὸν μακαριστὸν Πατριάρχην Ἀλεξανδρείας Φώτιον καὶ τοὺς ἀειμνήστους Ἀκαδημαῖκους Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν καὶ Πάσης Ἑλλάδος Χρυσόστομον καὶ Γρηγόριον Παπαμιχαήλ. Οἱ τόμοι τοῦ περιοδικοῦ τούτου, πλήρεις ἱστορικῶν, ἐκκλησιαστικῶν, θεολογικῶν καὶ ἀρχαιολογικῶν μελετῶν ἀναφερομένων εἰς τὴν Ὁρθόδοξον Ἀνατολὴν καὶ ἰδίᾳ εἰς τὸ μέγα ἱστορικὸν παρελθὸν τοῦ ἐνδόξου Πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας, ἀνῆρχοντο κατὰ τὸ ἔτος 1950 εἰς 49, εἰς τοὺς ὁποίους τελευταίως προσετέθησαν καὶ ἕτεροι δύο. Τὸ δὲ παράρτημα τοῦ περιοδικοῦ «*Ἐκκλησιαστι-*

κὸς Φάρος» ὑπὸ τὸν τίτλον «Πάνταινος» ἀριθμεῖ σήμερον 62 τόμους. Ἡ συμβολὴ τῶν περιοδικῶν τούτων συγγραμμάτων εἰς τὰ ἐκκλησιαστικὰ καὶ Ἑλληνικὰ γράμματα καθὼς καὶ εἰς τὴν ἱστορίαν τοῦ Ἑλληνισμοῦ τῆς Αἰγύπτου καὶ τῆς ὅλης Ὁρθοδόξου Ἀνατολῆς εἶναι μεγίστη.

2) *Βραβεῖον* εἰς τὴν ἐν Πάτραις **Τριάντειον Ἐπαγγελματικὴν καὶ Βιομηχανικὴν Σχολήν**, διότι ἀπὸ τοῦ ἔτους 1927 ἐπιτελεῖ μέγα κοινωφελὲς καὶ ἐθνικὸν ἔργον διὰ τῆς παρεχομένης εἰς τοὺς τροφίμους αὐτῆς τεχνικῆς ἐκπαιδεύσεως. Ἡ Σχολὴ αὕτη, ἰδρυθεῖσα ὑπὸ τοῦ Θεοδώρου Τριάντη, ἐπέζησε μέχρι σήμερον στηριζομένη εἰς τὰ εἰσοδήματα τῆς ὑπ' αὐτοῦ εἰς αὐτὴν δωρηθείσης περιουσίας. Ἡ Σχολή, προεδρευομένη ὑπὸ τοῦ ἐκάστοτε ἱεράρχου τῶν Πατρῶν, ἐθεμελίωσε τὴν τεχνικὴν ἐκπαίδευσιν εἰς τὴν περιοχὴν ταύτην τῆς χώρας, ἐκπαιδεύσασα μέχρι σήμερον 7.250 μαθητάς, οἱ ὅποιοι ἀποτελοῦν τεχνικὰ στελέχη εἰς τοὺς διαφόρους τομεῖς τῆς ζωῆς.

3) *Βραβεῖον* εἰς τὸ **Ἐκκλησιαστικὸν Ὁρφανοτροφεῖον Βουλιαγμένης** τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν, διότι ἀπὸ τοῦ ἔτους 1920, ὅτε ἰδρύθη, μέχρι σήμερον ἐπροστάτευσεν ἄνω τῶν 2.000 ὀρφανῶν, παρέσχεν εἰς αὐτὰ τὰ ἀναγκαῖα πρὸς τὸ ζεῖν καὶ παιδεῖαν, ὥστε ταῦτα νὰ κατέχουν ἀξιολόγους θέσεις ἐν τῇ Ἑλληνικῇ κοινωνίᾳ. Τὸ Ὁρφανοτροφεῖον ἰδρύθη ὑπὸ τοῦ Ἱεροῦ Συνδέσμου τῶν ἐφημερίων τῆς Μητροπόλεως Ἀθηνῶν τῇ πρωτοβουλίᾳ τοῦ τότε Μητροπολίτου Ἀθηνῶν κυροῦ Μελετίου Μεταξάκη, διωργανώθη δὲ ἀπὸ τὸν διάδοχον αὐτοῦ Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν Χρυσόστομον Παπαδόπουλον καὶ προεδρεύεται ἔκτοτε ὑπὸ τοῦ ἐκάστοτε Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος.

4) Τὸ *Βραβεῖον τοῦ Μητροπολίτου Κορινθίας* εἰς τὸν κ. **Τάσον Γριτσόπουλον**, διδάκτορα Φιλοσοφίας, ὅστις διὰ τῆς ἐνδείξεως «Ἡ σοφία τοῦ κόσμου τούτου μωρία παρὰ τῷ Θεῷ ἐστὶ» διεξεδίκησε τὸ βραβεῖον τοῦτο μὲ τὴν δίτομον μελέτην του ἀναφερομένην εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κορίνθου. Ὁ κ. Γριτσόπουλος πραγματεύεται τὴν ἱστορίαν τῆς Μητροπόλεως Κορινθίας ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως αὐτῆς μέχρι σήμερον. Ἡ ἐργασία αὕτη εἶναι ἀξία ἰδιαιτέρας ἐκτιμήσεως, διότι ἐξιστορεῖ

τὴν ἐκκλησιαστικὴν κατάστασιν τῆς Κορίνθου καὶ τῆς περιοχῆς αὐτῆς ἀλλὰ καὶ ὅλης τῆς Πελοποννήσου καθ' ὅλας τὰς μ. Χ. περιόδους, χρησιμοποιοῦσα πρὸς τοῦτο τὰς ἱστορικὰς πηγάς. Ὁ συγγραφεὺς εἶναι πλήρως συγκεκριομένης ἐπιστημονικῶς, χειρίζεται δὲ μετὰ πολλῆς προσοχῆς δυσχερεῖς ἱστορικὰ προβλήματα καὶ φωτίζει διὰ τῆς ἐργασίας του ὅλον τὸ παρελθὸν τῆς Μητροπόλεως τῆς Κορίνθου.

5) Τὸ *Βραβεῖον τῆς Ἀκαδημίας* μετὰ χρηματικῆς ἐνισχύσεως εἰς τὸν τραυματίαν τοῦ ἐλληνοϊταλικοῦ πολέμου κ. **Παναγῆν Κουρκουμέλην**, κάτοικον Σκάλας Κεφαλληνίας, διότι μὲ ἄμεσον κίνδυνον τῆς ζωῆς του διέσωσεν ἐκ βεβαίου θανάτου τὸν ναυαγὸν μάγειρον τοῦ ἀτμοπλοίου *Argen*, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἐξεργάγη πυρκαϊὰ κατὰ τὸν πλοῦν του παρὰ τὸ ἀκρωτήριον Κάπρος Κεφαλληνίας. Ὁ ναυαγὸς μάγειρος, μὴ γνωρίζων κολύμβησιν, εἶχε προσδεθῇ ἀπὸ τὸν πλοίαρχον εἰς σανίδα καὶ παρεσύρετο ἀπὸ τὰ κύματα ἀπομακρυνόμενος τῆς ἀκτῆς καὶ ἦτο βέβαιον ὅτι θὰ ἐπνίγετο ἢ θὰ ἀπέθνησκε ἀπὸ τὴν κακονχίαν καὶ τὸ ψῦχος. Ὁ Παναγῆς Κουρκουμέλης, μὲ θάρρος καὶ ἀποφασιστικότητα, κατώρθωσε νὰ σώσῃ τὸν ναυαγόν. Ἴδου τί καταθέτει αὐτόπτης μάρτυς ὀνόματι Νικόλαος Τραυλός: «Ἐκείνη τὴν ὥρα εἶδαμε ὅλοι τὸν χωριανόν μας Παναγῆν Κουρκουμέλην νὰ βγάζῃ τὰ ροῦχα του καὶ ἀψηφώντας τὸν κίνδυνον ποὺ διέτρεχε ἀπὸ τὴν πολλὴν θαλασσοταραχὴν καὶ τὸ κρῦο νὰ πέφτῃ στὴν θάλασσα καὶ νὰ πηγαίνῃ πρὸς τὸν κινδυνεύοντα ναυαγό. Ἀφοῦ πῆγε περὶ τὰ 300 μέτρα, ἄρπαξε τὸν ναυαγὸ καὶ ἄρχισε νὰ τὸν φέρνῃ στὴν στεριά. Μὲ πολλὰς προσπάθειες καὶ κόπους κατώρθωσε νὰ πλησιάσῃ στὴν ἄκρην, ὅπου βοηθήσαμεν νὰ βγοῦν καὶ οἱ δύο ἔξω. Ἀμέσως ὁ Παναγῆς ἔπεσε ἀναίσθητος ἀπὸ τὴν κόουραση καὶ τὸ πολὺ κρῦο καὶ τὸν πῆγαν εἰς τὸ νοσοκομεῖον».

6) Ὁ *Ἑπαινος* μετὰ χρηματικῆς ἐνισχύσεως εἰς τὸν μαθητὴν τοῦ Γυμνασίου Πλωμαρίου Λέσβου **Κωνσταντῖνον Χαλδέζον**, διότι τὸ ἀπόγευμα τῆς 26^{ης} Φεβρουαρίου τοῦ 1970, ὅταν ἀντελήφθῃ τὸν 11ετῆ μαθητὴν τοῦ δημοτικοῦ σχολείου Εὐστράτιον Ταμκαλῆν πνιγόμενον, χωρὶς κανένα δισταγμὸν ὑπὸ τὰ ὄμματα ἄλλων ἐνηλίκων συμπολιτῶν

του, ἐπήδησε μὲ τὰ ροῦχα του εἰς τὴν τρικυμισμένην θάλασσαν καὶ μὲ προφανῇ κίνδυνον τῆς ζωῆς του ἔσωσεν ἐκ βεβαίου πνιγμοῦ τὸν μικρὸν μαθητήν. Ἡ πρᾶξις αὕτη τοῦ μαθητοῦ Χαλδέζου τιμᾶται ὡς πρᾶξις αὐτοθυσίας καὶ αὐταπαρνήσεως, τὴν ὁποίαν ὅμως ἄλλοι μεγαλύτεροι ἀπ' αὐτὸν συμπολιταί του δὲν ἐτόλμησαν νὰ πράξουν.

Ἡ Ἀκαδημία Ἀθηνῶν παρηκολούθησε καὶ κατὰ τὸ διαρρεῦσαν ἔτος μὲ πολλὴν στοργὴν καὶ πολὺ μόχθον τὴν ὅλην ἐπιστημονικὴν καὶ πνευματικὴν ζωὴν τοῦ τόπου. Ἐπιθυμῶ ἀπὸ τοῦ βήματος τούτου νὰ ἐκφράσω τὰς εὐχαριστίας τῆς Ἀκαδημίας πρὸς ὅλους, ὅσοι ἐμόχθησαν διὰ τὸ ἔργον αὐτῆς, πρὸς τὸ ἐπιστημονικὸν καὶ διοικητικὸν αὐτῆς προσωπικόν, τὸ ὁποῖον ἐργάζεται πάντοτε πέρα τοῦ κανονικοῦ ὥραριου, συνάμα δὲ ἐπιθυμῶ νὰ εὐχαριστήσω ὅλους τοὺς φίλους τῆς Ἀκαδημίας καὶ τέλος νὰ εὐχηθῶ ὅπως τὸ ἐρχόμενον ἔτος, ἔτος ἐορτασμοῦ τῆς παλλιγενεσίας, ἀποτελέσῃ ἀφετηρίαν νέων κατακτήσεων εἰς ὅλους τοὺς τομεῖς τῆς ζωῆς τοῦ Ἑθνους.
